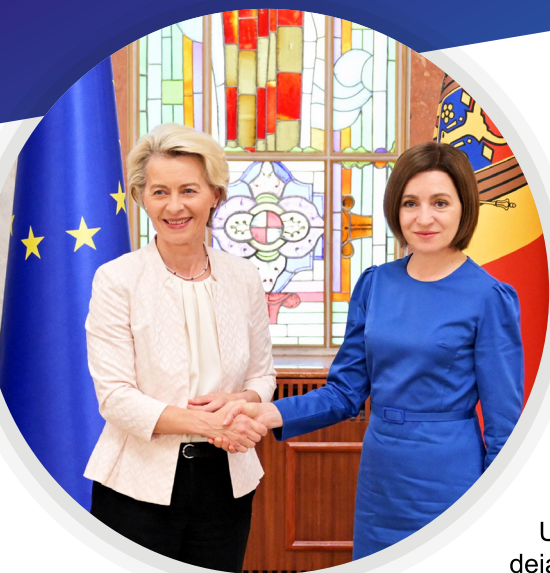

UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI MOLDOVA

#ÎmpreunăMaiPuternici

Iunie 2023

Datorită poziției sale geografice, Republica Moldova a fost puternic afectată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. UE continuă să fie solidară cu Moldova, să susțină suveranitatea și integritatea teritorială a acesteia în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional și este hotărâtă să continue consolidarea rezilienței țării, inclusiv în ceea ce privește securitatea energetică, amplificarea cooperării în domeniul securității și al apărării și sprijinirea pe calea reformelor.

În mai 2023, la Chișinău, președinta von der Leyen a anunțat un **pachet de sprijin** pentru țară, cu două obiective: sprijin în abordarea impactului agresiunii Rusiei asupra Ucrainei și apropierea Moldovei de Uniunea Europeană. Pachetul de sprijin conține priorități-cheie care oferă deja rezultate imediate.

Facilitarea **dezvoltării economice și a conectivității** prin intermediul Planului de Acțiune Prioritară pentru Comerț în cadrul DCFTA, realizând proiectele emblematice din cadrul Planului Economic și de Investiții (PEI) în sectoare-cheie, cum ar fi sprijinirea IMM-urilor, eficiența energetică, dezvoltarea capitalului uman și conectivitatea. Moldova va beneficia, de asemenea, de proiecte în cadrul inițiativei Culoarele Solidarității și de acces la Mecanismul pentru Interconectarea Europei prin proiecte de transport. De asemenea, UE depune eforturi în vederea încheierii unui acord pe termen lung privind serviciile de roaming, pe baza recentului acord voluntar de reducere a tarifelor de roaming.

Sprijinirea reformelor din Moldova prin consolidarea **capacității administrative** și creșterea participării la programele UE, cum ar fi Orizont Europa, Fiscalis, Customs, LIFE și EU4Health.

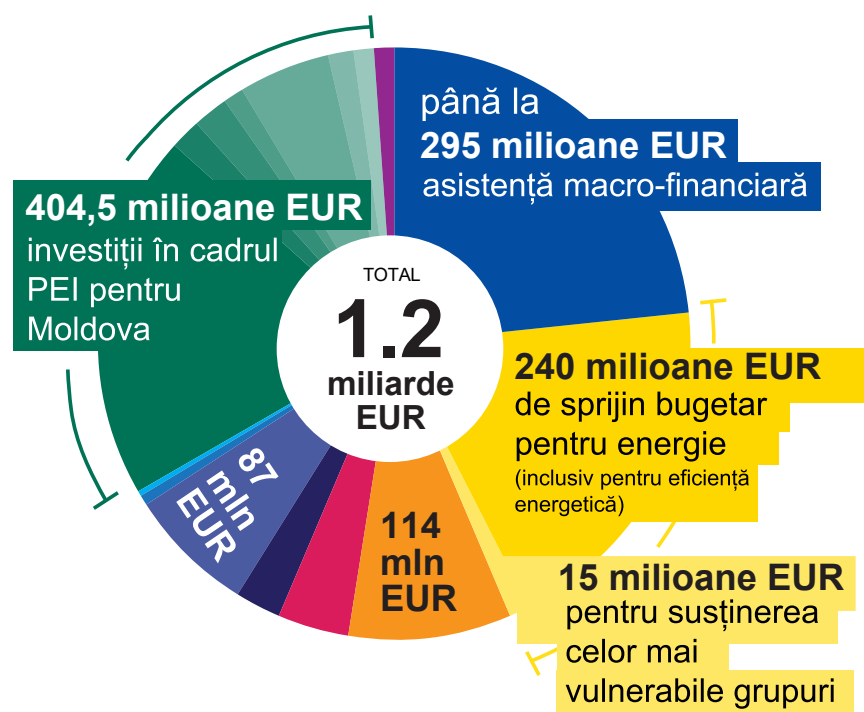
Consolidarea **securității energetice** a Moldovei, prin creșterea producției interne de energie electrică și a celei regenerabile și prin participarea la mecanismul de achiziție în comun a gazelor al UE.

Consolidarea **securității** Moldovei prin acțiuni specifice, inclusiv prin extinderea cooperării prin intermediul Misiunii de parteneriat a UE în Moldova.

Combaterea manipularilor și a ingerințelor informaționale străine și îmbunătățirea **comunicării strategice**.

SPRIJINUL TOTAL AL UE PENTRU MOLDOVA ÎNCEPÂND CU ANUL 2021

Din octombrie 2021, **1,2 miliarde EUR** au fost puse la dispoziție pentru Moldova de către UE, Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

● Investiții în cadrul PEI

- **250 milioane EUR** garantate de UE prin împrumuturi BEI pentru drumuri IV
- **24 milioane EUR** împrumuturi de la BEI și de 23,5 milioane EUR de la BERD pentru operatorul feroviar național din Moldova
- **15 milioane EUR** sub formă de granturi și 60 milioane EUR sub formă de împrumuturi de la BEI și BERD pentru eficiență energetică
- **20 milioane EUR** grant UE + 12 milioane EUR împrumut oferit de BERD pentru proiectul Culoarele Solidarității

● **114 milioane EUR**
Asistență bilaterală (pentru a stimula economia, sectorul energetic, combaterea dezinformării și reforma justiției)

● **48 milioane EUR**
asistență umanitară

● **30 milioane EUR**
asistență pentru gestionarea frontierelor

● **87 milioane EUR**
Facilitatea Europeană pentru Pace

● **8 milioane EUR**
sprijin pentru securitatea cibernetică, criza refugiaților

● **3 milioane EUR**
mass-media locală independentă

● **13.3 milioane EUR**
pentru Misiunea de Parteneriat a UE în Moldova (MPUE) din bugetul PESD

SECURITATEA ENERGETICĂ

Pentru a ajuta Moldova să facă față crizei energetice acute provocate de reducerea bruscă a livrărilor de către Gazprom și de atacurile tot mai intense ale Rusiei asupra infrastructurii energetice din Ucraina, UE sprijină Moldova în vederea îmbunătățirii rezilienței sale energetice și a asigurării unei aprovizionări stabile cu energie electrică și gaze naturale.

Grație asistenței UE, Moldova a făcut primele achiziții de gaze și energie electrică de la UE, iar țara poate participa la mecanismul de achiziționare în comun a gazelor. Reducerea cererii de energie este, de asemenea, o prioritate pentru a asigura securitatea energetică a Moldovei.

Din decembrie 2021, **135 milioane EUR** din bugetul UE au fost puse la dispoziție și pentru a ajuta persoanele vulnerabile să își plătească facturile la energie.

În noiembrie 2022, în timpul unei vizite la Chișinău, președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, a garantat Moldovei un sprijin financiar suplimentar în domeniul energetic, ca parte a pachetului de **250 milioane EUR**, inclusiv un sprijin bugetar suplimentar de 105 milioane EUR pentru 2023.

În prezent, UE utilizează rezerva sa de energie rescEU pentru a transmite **36 generatoare de energie** în Moldova. Generatoarele vor fi distribuite între **30 de spitale** din întreaga țară.

Prin acordul încheiat cu Comisia în mai 2023, Moldova va fi asociată la programul **Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF)**, care va permite țării să solicite finanțare din partea UE pentru proiecte de interes comun în domeniul energiei, precum și în cel al transporturilor și al serviciilor digitale.

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI CONECTIVITATEA

În prezent, UE oferă asistență macrofinanciară în valoare totală de **295 milioane EUR**. Aceasta include **un pachet de 150 milioane EUR, suplimentat recent până la 145 milioane EUR**. Până în prezent, au fost debursate deja **100 milioane EUR**. Acesta constituie un sprijin important din partea UE pentru una dintre țările cele mai direct și mai puternic afectate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

În cadrul pachetului financiar anunțat de președinta von der Leyen la 10 noiembrie 2022, pe lângă majorarea AMF, a fost prevăzut un sprijin bugetar de **105 milioane EUR** pentru 2023.

Începând cu iulie 2022, UE a crescut cotele pentru șapte produse agricole, care nu sunt încă pe deplin liberalizate în cadrul **Acordului comercial UE-Moldova**, pentru a atenua și mai mult situația dificilă cu care se confruntă producătorii și exportatorii moldoveni din cauza agresiunii militare neprovocate și nejustificate a Rusiei împotriva Ucrainei. În general, exporturile din Moldova către UE au crescut de la **1,8 miliarde EUR** în 2021 la **2,6 miliarde EUR** în 2022.

În mai 2023, Comisia a propus eliminarea tuturor tarifelor și contingentelor rămase, introducând astfel o liberalizare comercială completă temporară în ceea ce privește importurile moldovenești în UE până în iulie 2024. Acordurile de transport rutier semnate între UE, Ucraina și Moldova în cadrul inițiativei **Culoarele Solidarității UE-Ucraina** contribuie, de asemenea, la garantarea unor lanțuri de aprovizionare sigure și a securității alimentare.

PLANUL ECONOMIC ȘI DE INVESTIȚII

UE sprijină Moldova prin investiții în proiecte emblematice în sectoare-cheie, cum ar fi acordarea de ajutor IMM-urilor, eficiența energetică și investițiile în Culoarele Solidarității. În cadrul EIP, în cooperare cu instituțiile financiare europene, UE își propune să prevadă până la **1,6 miliarde EUR în investiții publice și private**, din care **673 milioane EUR** au fost deja alocate pentru **cinci proiecte emblematice** identificate împreună cu autoritățile moldovenești:

Sprijin direct pentru 50.000 de IMM-uri moldovenești

Construcția unui terminal intern de mărfuri în Chișinău

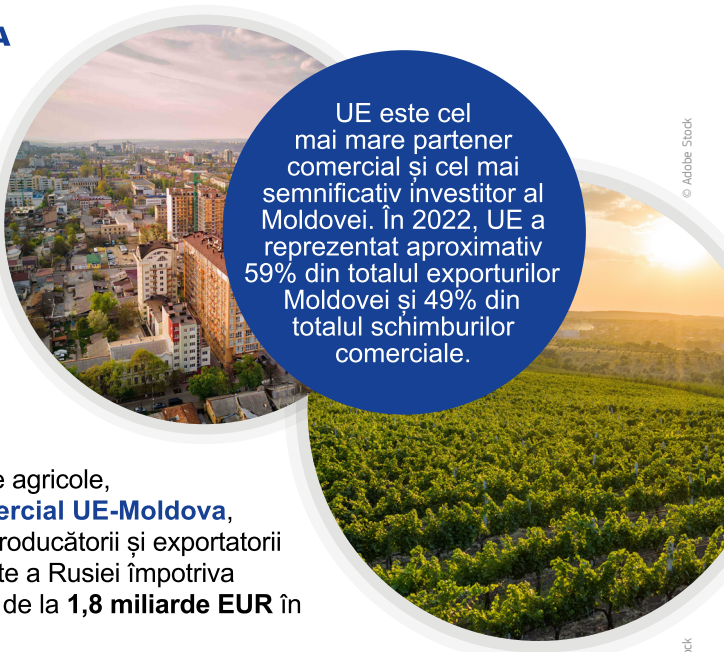
Reabilitarea sistemelor de încălzire urbană în clădirile rezidențiale din Chișinău și Bălți

Integrarea Moldovei în rețeaua transeuropeană de transport

Investiții în dezvoltarea resurselor umane

UE este cel mai mare partener comercial și cel mai semnificativ investitor al Moldovei. În 2022, UE a reprezentat aproximativ 59% din totalul exporturilor Moldovei și 49% din totalul schimburilor comerciale.

ASISTENȚA UMANITARĂ ȘI PROTECȚIA CIVILĂ

De la începutul războiului, Moldova s-a confruntat cu un val de refugiați fără precedent: peste **700.000 de persoane** au fugit din calea războiului și au intrat în țară, iar peste **100.000** se află încă pe teritoriul moldovean.

UE a oferit Moldovei asistență umanitară în valoare de peste **48 milioane EUR**, în special pentru a sprijini refugiații ucraineni vulnerabili și familiile care îi găzduiesc să își satisfacă nevoile de bază, cum ar fi hrana, adăpostul și asistența medicală.

Cu sprijinul umanitar al UE, autoritățile moldovenești au înființat peste 60 de centre de cazare pentru refugiați în întreaga țară. Din martie 2022, Programul Alimentar Mondial (PAM) a livrat peste **1,5 milioane** de mese calde refugiaților din Ucraina care locuiesc în aceste centre de cazare, datorită finanțării din partea UE și a altor donatori.

18 state membre ale UE și Norvegia au oferit asistență sub formă de ajutor material pentru Moldova prin intermediul mecanismului de protecție civilă al UE. Aceasta include, printre altele, articole pentru adăposturi, ajutor medical, alimente și energie. Având în vedere amploarea nevoilor, Comisia a mobilizat, de asemenea, echipamente medicale din stocurile medicale rescEU din Germania, Ungaria și Regatul Țărilor de Jos.

SECURITATEA ȘI REZILIENȚA

UE sprijină, de asemenea, securitatea cibernetică și lupta împotriva dezinformării, precum și **acordarea de ajutor pentru refugiați (8 milioane EUR)**, modernizarea forțelor armate, care permite o mai bună protecție a civililor în situații de criză și de urgență prin intermediul Facilității Europene pentru Pace (**87 milioane EUR**), și mass-media locale independente (**3 milioane EUR**). UE a lansat o misiune civilă PSAC - Misiunea de parteneriat a UE în Moldova (MPUE) - (**13,3 milioane EUR**) pentru a consolida rezistența sectorului de securitate în domeniile gestionării crizelor și amenințărilor hibride, inclusiv securitatea cibernetică și combaterea manipulării și ingerințelor informaționale străine (FIMI). UE a pus la dispoziție **30 milioane EUR** pentru gestionarea frontierelor și pentru a-i ajuta pe ucrainenii care sosesc pe teritoriul Moldovei.

© Shutterstock

PROCESUL DE INTEGRARE ȘI REFORMELE UE

Relațiile dintre UE și Republica Moldova se bazează pe **Acordul de asociere UE-Moldova**, inclusiv pe Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, care prevede o asociere politică și o integrare economică mai puternice între UE și Moldova.

La **3 martie 2022**, Moldova și-a prezentat cererea de aderare la UE.

La **17 iunie 2022**, Comisia a emis avizul său.

La **23 iunie 2022**, Consiliul European a aprobat avizul Comisiei Europene, conferind Moldovei o perspectivă europeană și acordând țării statutul de țară candidată.

Serviciul European de Acțiune Externă:
eeas.europa.eu/delegations/moldova | twitter.com/eu_eas

Comisia Europeană:
ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/moldova | twitter.com/eu_near

© Uniunea Europeană, 2023

Reproducerea acestui document este permisă, cu condiția să se dea mențiunea corespunzătoare și să se indice orice modificări (licența internațională Creative Commons Attribution 4.0). Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt proprietatea UE, este posibil să fie necesară obținerea unei autorizații direct de la deținătorii drepturilor respective. Toate imaginile © Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care se specifică altfel.

Print ISBN 978-92-68-04207-6 doi:10.2775/685505 NA-04-23-596-EN-C
PDF ISBN 978-92-68-04209-0 doi:10.2775/974021 NA-04-23-596-EN-N